شناسنامه

عضو انجمن صنفی مدیران رسانه و شرکت تعاونی مطبوعات کشور

صاحب‌امتیاز: جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

دفتر مرکزی: تهران، فلکه دوم صادقیه ابتدای بزرگراه جناح کوچه شهید طاهریان، شماره ۲۴

کدپستی: ۱۴۸۱۶۳۵۳۵۳

فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۰

تلفن: ۸-۴۴۹۵۶۱۰۱

چاپ: موسسه جام جم برتر برنا

تلفن سازمان آگهی ها: ۲- ۴۴۹۵۶۲۰۰ فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۷

سامانه پیامکی: ۵۰۰۰۲۶۲۶۶۲

سایت شهروند: www.shahrvand-newspaper.ir

اینستاگرام شهروند: shahrvandonline_ir

شبکه ایکس شهروند: shahrvandonline

صفحه آخر

سه شنبه ۲۲ خرداد ۱۴۰۳ | سال دوازدهم | شماره ۳۰۹۴

روزنامه صبح ایران

شهروند

www.shahrvand-newspaper.ir

تقویم تاریخ

- زادروز ریشارد اشتراوس، موسیقی‌دان کلاسیک و رهبر ارکستر آلمانی (۱۸۶۴ میلادی)
- زادروز یاسوناری کاواباتا، نویسنده ژاپنی، برنده نوبل ادبیات سال ۱۹۶۸ (۱۸۹۹ میلادی)
- تظاهرات دانشجویان ایران در آمریکا علیه رژیم و محمدرضا پهلوی (۱۳۵۰ خورشیدی)
- شهادت رسول منتظری، کارمند سفارت ایران در بوسنی و هرزگوین (۱۳۷۲ خورشیدی)
- آغاز جام جهانی فوتبال در آفریقای جنوبی، منجر به قهرمانی تیم اسپانیا (۲۰۱۰ میلادی)

خاطرات‌الرجال

اسدالله علم، وزیر دربار و از نزدیکترین چهره‌ها به محمدرضا شاه، تنها رجل سیاسی دوران پهلوی دوم است که خاطرات خود از ۱۰ سال همنشینی نزدیک با شخص شاه و خاندان پهلوی را مکتوب کرده است. این تقریرات در ۷ جلد تحت عنوان «یادداشت‌های علم» به چاپ رسیده اند و ما در این ستون به تناوب این یادداشت‌ها را مرور می‌کنیم.

سفر گلدا مایر به ایران

صبح شرفیاب شدم. عرض کردم گلدا مایر، نخست‌وزیر اسرائیل خودش شرفیاب می‌شود. پنجشنبه ۱۸ ماه مه خواهد آمد. فرمودند: «پس ترتیب کار را بده.» حالا چه اندازه من باید در اختفاء این کار بکوشم، مسئول فقط و فقط من هستم. من نمی‌دانم که خود اسرائیلی‌ها مبادا این مطلب را بروز بدهند. واقعاً ناراحتی عجیبی دارم. عرض کردم خبر قطعی دارم که روزنامه‌ها اخباری را پخش خواهند کرد که عمل آمریکا را در ویتنام محکوم کند. فرمودند: «هر طور می‌توانی جلویش را بگیر. نامه‌ای از سفیر شاهنشاه آریامهر در رباط رسیده بود، مربوط به کمک فلسطینی‌هاست و کمکی که به آن‌ها می‌کنیم. فرمودند: «یک دفعه کردیم، بعد با دشمنان ما همصدا شدند که هیچ، تروریست‌های ما را هم دارند بر علیه ما تربیت می‌کنند. جواب بده که دیگر هیچ کمک نخواهیم کرد.» درست هم همین است. ۵۱،۲،۲۰

حاتم‌بخشی ملوکانه از بیت‌المال

عرض کردم وضع زلزله‌زدگان بد شده پس از آن که بازدید فرمودید، دیگر کسی آن جا نمانده. فرمودند: «فوری نخست‌وزیر و وزیر کشور و مدیر شیر و خورشید را بخواه و از آن‌ها بازخواست کن. این از مواردی است که باید دربار مداخله کند. آیا مفهوم مخالف فرمایش شاه این است که در کارهای دیگر فضولی نکن؟ من که بر حسب امر خودشان دائماً مشغول مداخله-ولی متأسفانه مداخله ناقص کم نتیجه-هستم. فرمودند: «یک زمینی برای خواهر بزرگم همدم‌السلطنه (دختر مریم سوادکوهی) بخر و یک منزل یک طبقه بساز که بیچاره علیل شده نمی‌تواند در منزل دو طبقه زندگی کند.» عرض کردم چشم، آیا زمین را برای دربار بخرم و بسازم یا برای خودشان؟ چون فعلاً دو منزل یکی در شهر و یکی در شمیران دارند. فرمودند: «نه، برای خودشان، بیچاره نسبت به خواهرهای دیگرم هیچ ندارد. یک انگشتر آن‌ها به اندازه تمام زندگی اوست.» واقعاً شاه آقاست، خدا عمرش بدهد و سایه‌اش را بر سر همه ما پایدار بدارد. ۵۱،۲،۱۴

مستشاران آمریکایی و روس

صبح اصفهان آمدیم. شاهنشاه از دانشگاه اصفهان بازدید فرمودند. دانشگاه کوچکی است ولی روی پای خودش ایستاده و به جلو می‌رود. شاهنشاه بعد از ظهر از مرکز توپخانه و موشک اصفهان بازدید به عمل آوردند. من هم در رکاب رفتم. مسئله قابل توجه این بود که چون هم توپ و هم موشک آمریکایی و روسی داریم، در یک کلاس معلم آمریکایی تعلیم می‌داد و در یک کلاس معلم روسی. این واقعاً از نوادر اتفاقاتی است که ممکن است در دنیای امروز بیفتد، فقط زاییده نبوغ شاه است و بس، که به این شکل تعادل سیاسی را در کشور خود حفظ کرده. شب در پیشگاه شاه بسیار خوش گذشت. ۵۲،۲،۱۸

عکس دیروز

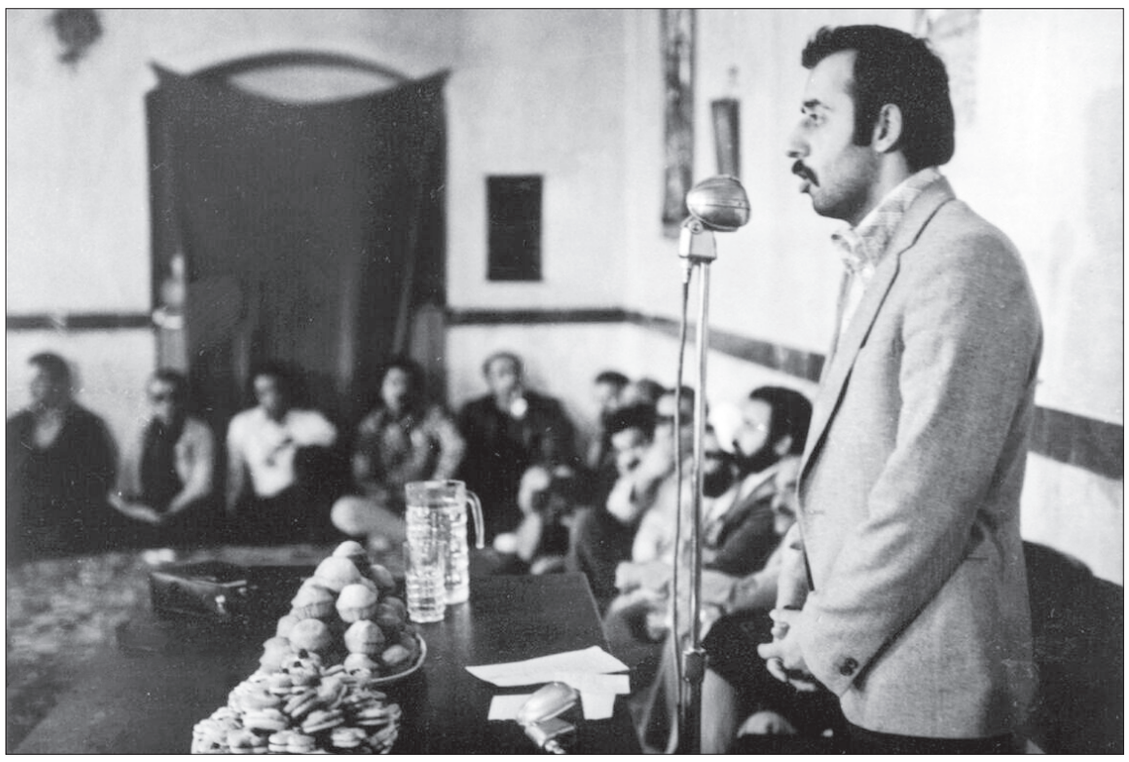

محمدجواد تندگویان و کفایت ۴۰ روز وزارت برای جاودانگی

۷۴ سال پیس در چنین روزی، برابر ۲۲ خرداد ۱۳۲۹ خورشیدی، محمدجواد تندگویان، دومین وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران در تهران به دنیا آمد. او که فارغ‌التحصیل کارشناسی مهندسی نفت از دانشکده نفت آبادان بود، سوم مهر ماه ۱۳۵۹ توسط محمدعلی رجایی به عنوان وزیر نفت به مجلس شورای اسلامی معرفی شد و توانست با ۱۵۵ رأی موافق از مجلس رأی اعتماد بگیرد. تندگویان ۹ آبان ۱۳۵۹ در حالی که حدود ۴۰ روز از آغاز وزارت او می‌گذشت، برای بازدید از پالایشگاه نفت آبادان عازم جنوب کشور بود که در جاده ماهشهر-آبادان به اسارت نیروهای ارتش بعث عراق درآمد. اسارت تندگویان یک پیروزی تبلیغاتی بزرگ برای رژیم صدام بود، مخصوصا اگر می‌توانستند او را مقابل دوربین‌ها نشانده و مجبورش کنند از جمهوری اسلامی برائت بجوید. اتفاقی که هیچگاه رخ نداد! دولت ایران بعد از اسارت تندگویان تا یک سال از انتصاب وزیر نفت جدید اجتناب کرد. کالردون برتی وزیر نفت وقت ونزوئلا نیز سعی کرد برای ملاقات با تندگویان به عراق برود، اما بغداد چنین اجازه‌ای به او نداد. عاقبت پس از پایان جنگ، پیکر محمدجواد تندگویان که زیر شکنجه شهید شده بود، به ایران بازگشت و ۲۵ آذر ۱۳۷۰ به خاک سپرده شد.

نگاه روز

مرگ مزدور استالین که رویای تجزیه ایران را در سر می‌پروراند

[شهروند] تنها دستاورد «کنفرانس تهران» برای ایران، که آذر سال ۱۳۲۲ خورشیدی با حضور سران متفقین برگزار شد، این بود که ارتش‌های اشغالگر شوروی و بریتانیا ملزم شدند بلافاصله پس از پایان جنگ ایران را تخلیه کنند. شرطی که استالین چندان از آن خشنود نبود و عاقبت وقتی فشارهای آمریکا برای تحقق آن افزایش یافت، تصمیم گرفت قبل از تخلیه شمال ایران استخوانی به نام «فرقه دموکرات آذربایجان» را لای زخم باقی بگذارد. در واقع استالین تصمیم داشت با بر سر کار آوردن یک حکومت دست‌نشانده که خود را پشت ادعای خودمختاری پنهان کرده، آرام آرام جداکردن مناطق مورد نظرش از ایران و سپس الحاق آن به شوروی را محقق کند.

جولان تجزیه طلب‌ها زیر چتر ارتش سرخ

۲۱ آذر ۱۳۲۴ خورشیدی دولت خودمختار آذربایجان به ریاست سیدجعفر پیشه‌وری در آذربایجان اعلام موجودیت کرد. در این ایام تجزیه‌طلب‌ها در آذربایجان، مهاباد و زنجان بی‌هیچ پرده‌پوشی تحت حمایت شوروی و ارتش سرخ قرار داشتند و جالب آن که استالین هرگونه حمایت از آن‌ها را انکار می‌کرد. پوشش نظامی شوروی و ضعف حکومت مرکزی در تهران باعث شد فرقه دموکرات با سرعت زیاد مشغول کادرسازی و تهیه مقدمات برای حصول خودمختاری ادعایی (در ظاهر) یا به عبارت بهتر زمینه‌چینی برای جدا کردن آذربایجان (در باطن) از ایران شود. اما آمریکایی‌ها و انگلیسی‌ها که هیچ تمایلی به حصول دستاوردهای بیشتر برای شوروی در عرصه‌ای پرمنفعت چون ایران نداشتند، فشارهای دیپلماتیک برای وادار کردن روس‌ها به پذیرش شروط کنفرانس تهران را افزایش دادند. در نهایت استالین تسلیم این فشارها شد و وعده سرخرمن قوام‌السلطنه برای واگذاری امتیاز نفت شمال به شوروی نیز مزید بر علت شد تا مسکو طرح تخلیه نظامی ایران را عملیاتی کند.

انقضای تاریخ مصرف پیشه‌وری در باکو

«سَنی گتیرن، سَنه دِییر گِت!» این جمله‌ای است که سرهنگ قلی‌اف (معاون وزیر امنیت باکو) در پاییز سال ۱۳۲۵ خورشیدی خطاب به سیدجعفر پیشه‌وری بر زبان آورد و گلایه او از ژوزف استالین را اینطور پاسخ داد: «همان کسی که تو را آورد، حالا می‌گوید برو!» پیشه‌وری خیلی خوب می‌دانست که پس از خروج ارتش سرخ از مناطق اشغالی شمال ایران، عمر فرقه دموکرات و حکومت جعلی او در آذربایجان نیز به پایان خواهد رسید. در نهایت درست یک سال پس از اعلام موجودیت دولت خودمختار آذربایجان، با ورود ارتش ایران به این خطه و فرار پیشه‌وری به شوروی، این فتنه به خاموشی گرایید. اما این پایان داستان نبود! ۷۷ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۲ خرداد ۱۳۲۶ خورشیدی، سیدجعفر پیشه‌وری طی یک تصادف رانندگی در باکو درگذشت. تاریخ پژوهان احتمال عمدی بودن تصادف را رد نکرده‌اند زیرا تاریخ مصرف او سرآمده و وجودش مانع گسترش روابط تهران و مسکو بود.

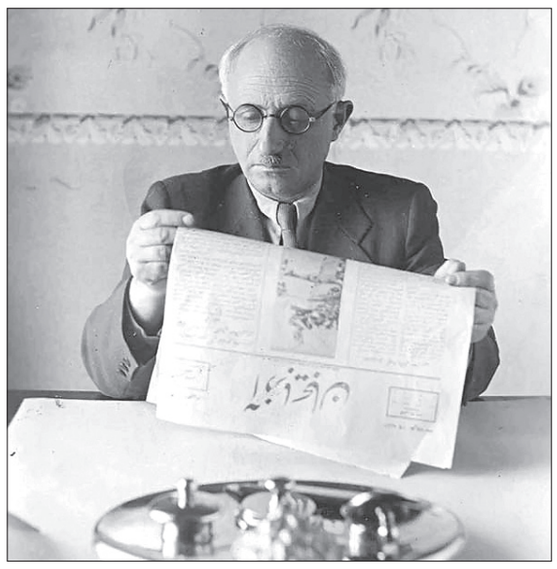

عکس روز

رهاسازی بچه ماهی‌های خاویاری

جشنواره ملی رهاسازی بچه ماهیان استخوانی، خاویاری، دریایی و میگو در آب‌های دریای خزر، عصر یکشنبه با حضور استاندار گیلان، جمعی از مسئولان و همچنین مردم علاقه‌مند، در شهرستان رودسر گیلان برگزار شد.

امروز با فناوری

امیدهای تازه برای توانمندسازی معلولان جسمی-حرکتی

محققان موفق به ساخت وسیله‌ای شده‌اند که با سنسورهای خود می‌تواند سیگنال‌های مغزی را شناسایی کرده و با کمک آن‌ها به کنترل ربات‌ها بپردازد. این فناوری که گویی از درون فیلم‌های علمی-تخیلی بیرون آمده قابلیت‌های بسیار زیادی در حوزه‌های مختلف دارد. این حسگرها که در یک کلاه جاسازی شده‌اند به‌صورت خشک کار می‌کنند، یعنی برای خواندن سیگنال‌های مغزی نیازی به ژل و ماده رساناندارند و می‌توانند خیلی راحت روی مو و پوست سر قرار بگیرند. در ادامه می‌توان از داده‌های این حسگرها برای کنترل ربات‌ها و سایر دستگاه‌ها استفاده کرد. این فناوری توسط محققان دانشگاه فناوری سیدنی ساخته شده است. کاربردهای بسیاری برای این دستگاه پیش‌بینی شده است، از صنایع تولیدی و هوافضا تا حوزه سلامت. به‌طور مثال این حسگرها می‌توانند به افراد دارای معلولیت کمک کنند ویلچر خود را کنترل کرده یا بازوهای رباتیک را تکان دهند.

«الکتروانسفالوگرافی» یا نوار مغزی تکنیکی است که پزشکان از آن برای رصد سیگنال‌های مغزی استفاده می‌کنند. در این روش الکترودها جریان‌های یونی را از بافت سربرال مغز به شکل ولتاژ اخذ کرده و به پیش‌تقویت‌کننده‌های «EEG» منتقل می‌کند. معمولاً در صفحات این الکترودها، از کلرید نقره استفاده می‌شود. ماشین‌های ای‌ای‌جی بالینی، معمولاً شامل ۸ یا ۱۶ یا ۳۲ کانال هستند. به صورت معمول ۲۰ الکترود روی سر بیمار قرار می‌گیرد که اطلاعات حیاتی مذکور را به پیش‌تقویت‌کننده می‌رساند. این الکترودها به کمک نوارهای ارتجاعی در کنار هم نگه داشته شده و مانند یک کلاه روی سر قرار می‌گیرند. در روش جدید نیز الکترودهای خاصی روی سطح سر قرار داده می‌شوند. البته در اکثر روش‌های ای‌ای‌جی از حسگرهای خیس استفاده می‌شود که با نوعی ژل به سر می‌چسبند. این ژل گاهی می‌تواند ایجاد حساسیت کند و مشکلاتی را برای پوست به وجود بیاورد.

به همین خاطر حذف ژل از فرایند کار را باید دستاورد مهمی در نظر گرفت. این محققان حالا حسگرهایی بر پایه گرافین سه‌بعدی ساخته‌اند که به صورت کاملاً خشک کار می‌کنند و می‌توانند با الگوهای مختلف روی سر قرار بگیرند. آزمایش‌ها نشان داده‌اند الگوی ۸ ضلعی ظاهراً بهترین عملکرد را دارد و می‌تواند با قرارگرفتن در یک کلاه کشی، روی سر قرار داده شود. این حسگرهای جدید از طریق واقعیت افزوده قادرند خط نگاه اپراتور را پیدا کنند و بعد با کمک یک رایانه به ترجمه سیگنال‌هایی بپردازند که می‌توانند فرمان‌هایی برای به حرکت درآوردن ربات‌ها باشند. به عبارت دیگر می‌توان ربات‌ها را با فرمان‌های مغزی اپراتوری که کلاه را بر سر دارد تا حد بسیار زیادی هدایت کرد. افراد معلول و بیماران مبتلا به اسکلروز آمیوتروفیک که رفته رفته قدرت حرکت حتی پلک‌های خود را از دست می‌دهند، عمده‌ترین کاربران این فناوری در آینده می‌توانند باشند.

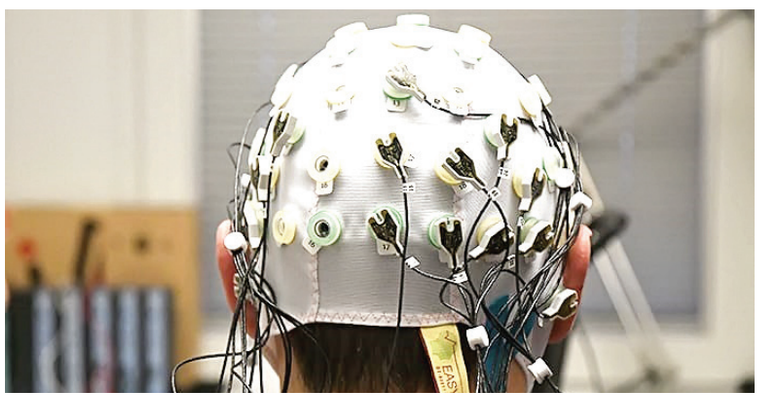

امروز با قانون

نکات کاربردی حقوقی که لازم است همه از آن‌ها آگاه باشند

همه شهروندان لازم است سطح آگاهی‌های حقوقی خود را افزایش بدهند. این امر موجب تحقق و ارتقاء اصل حاکمیت قانون در جامعه، ارتقاء سطح سواد حقوقی افراد، کاهش مراجعات مردم به نهادهای قضایی و شبه‌قضایی، همچنین فرهنگ‌سازی و آمادگی عموم برای تبعیت از قانون خواهد شد.

پزشک و افشای اسرار بیمار

فاش کردن غیرمجاز اسرار بیمار به‌وسیله پزشک، جراح و ماما در صورتی که از نظر قانون افشای اطلاعات لزومی نداشته باشد، جرم است و مجازات تا یک سال حبس یا جزای نقدی را دارد. همچنین توبیخ و محرومیت از شغل و جبران خسارت مادی و الزام به عذرخواهی نیز در پی خواهد داشت.

فوت شوهر و دریافت مهریه

مهریه مانند دیگر حقوق مالی قابل نقل و انتقال به وراث است. به این صورت که اگر زن قبل از مطالبه مهریه از شوهر فوت کند، حق دریافت مهریه به ورثه او انتقال پیدا می‌کند. همچنین بعد از فوت شوهر هم از آن جایی که اموال او به ورثه می‌رسد زن می‌تواند مهریه خود را از وراث شوهر مطالبه کند.

میزان عده طلاق و عده فوت

عده به معنی مدت زمانی است که زن بعد از طلاق و فوت همسر نمی‌تواند ازدواج کند. عده زن در طلاق سه ماه است. عده زن در فوت شوهر چهار ماه و ده روز است.

احکام ازدواج با غیرمسلمانان

ازدواج زن مسلمان با مرد غیرمسلمان از نظر قانون و شرع صحیح نیست و برای ازدواج، مرد غیرمسلمان باید مسلمان شود.

شرایط انتقال چک به دیگری

انتقال چک چه در قالب یک برگه جداگانه نوشته شود چه در پشت چک با امضای انتقال‌دهنده پشت‌نویسی شود، دارای آثار مشابه است و انتقال گیرنده از حقوق چک پشت‌نویسی شده بهره‌مند می‌شود.

بیمه عمر و منتفعان از عواید

شخصی که بیمه عمر دارد می‌تواند فردی را غیر از وراث برای دریافت بیمه عمر خود انتخاب کند و حتی این فرد هم قابل تغییر هست. اگر فردی را انتخاب نکرده باشد بیمه عمر به ورثه پرداخت می‌شود.